

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație s. I : *Solomon Kaufman cu N. Daniil*.
Idem, s. II : *Stanca Sandu Efrem și soțul cu Ionescu Gheorghe* cu o Observație.

Tribunalul comercial Ilfov : *L. Troiry-Latouche cu Ministerul de răzbel și Lazăr Lăzărescu*,

Tribunalul județului Botoșani : *Heinic Leizer Haim cu Constantin Boldescu*.

Tribunalul județului Bacău : *Iunius Leca cu Eudoxia Leca*.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

Tribunalul superior din München, cu o Observație de d. D. Alexandresco.

Către cititori. — Informați uni.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

(JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția I
10 Ianuarie 1901

Președinția D-lui Gr. Lahovari, Președinte
Solomon Kaufman cu N. Daniil

Contravenții la plata acciselor comunale. — Proces-verbal de constatare. — Funcționari competenți a face constatarea. — (Art. 105 din regul. pentru const. percep. și urmărirea veniturilor comunale).

In materie de contravenție la legea și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, constatarea trebuie să fie făcută de cel puțin doi din funcționarii desemnați de articolul 105 din sus menționatul regulament.

Ast-fel este isbit de nulitate procesul-verbal ce constată o asemenea contravenție când este încheiat de un funcționar competent împreună cu unul sau mai mulți impiegați ai antreprenorului acciselor, fie chiar recu-

Cour de cassation, 1-e chambre
10 Janvier 1901

Présidence de M. Gr. Lahovary, Président
Solomon Kaufmann contre N. Daniel

Octrois. — Contravention. — Procès-verbal de constat. — Fonctionnaires compétents à constater l'infraction. — (Art. 105 du Règlement pour la constatation, la perception et la poursuite des revenus communaux).

En matière d'infraction à la loi et au règlement pour la constatation, la perception et la poursuite des revenus communaux, le procès-verbal de constat doit être rédigé tout au moins par deux des fonctionnaires désignés par l'art. 105 dudit Règlement.

Est atteint de nullité le procès-verbal de constat qui est dressé par un fonctionnaire compétent, assisté d'un ou de plusieurs employés de l'entrepreneur des octrois, dussent ils être reconnus, en cette qualité, par la mairie, car cette

noscuți de primărie ca impiegați ai accisarului, căci o asemenea recunoaștere nu-i poate investi cu caracterul de funcționari publici, condițiune esențială pentru a putea instrumenta în constatarea acestor contravenții.

reconnaissance n'a pas la vertu de leur attribuer la qualité de fonctionnaires publics, et c'est là une condition essentielle pour pouvoir instrumenter à l'effet de constater ces infractions.

Decisiunea 4/901. — Casată, cartea de judecată a Judelui de pace Odobești cu No. 670/900 în urma recursului făcut de Solomon Kaufman în proces cu N. Daniel.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Ciru Oeconomu, și

Pe d-l avocat B. Cernea în dezvoltarea motivelor de casare ;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare în următoarea coprire :
«Greșită interpretare a art. 105 al. 1, 2, 3 și 4. Legea a impus categoric că ori-ce proces-verbal trebuie să fie dresat de doi funcționari, cu destinațiile stabilite în menționatele aliniate, pentru o înaltă rațiune că dându-se atâta putere unui agent constator să fie procesul-verbal de confiscare făcut de cel puțin doi funcționari, ori în speșă constatarea a fost făcută de un sub-comisar și Adelstein așa zisul reprezentant al antreprenorului și violează legea cartea de judecată când interpretând decizia Consiliului comunei Odobești No. 14/95, care da drept antreprenorului a percepe veniturile prin agenții săi, crede că poate crea funcționari din reprezentanții antreprenorului, că cine zice funcționari, zice funcționari publici reprezentanți a unei autorități iar nu particulari și aceasta rezultă și din enumerarea lor în art. 105 și din faptul că n'a putut legiitorul să lase la arbitru unui antreprenor rapace să confisce și să impue la amendă locuitorii unui oraș; Că chiar dacă această interpretare a judecăței ar fi cea adevărată nu se indică calitatea în care figurează Adelstein în procesul-verbal ca descoperitor sau constator și dar procesul-verbal fiind isbit de nulitate, cartea de judecată rău interpretează art. menționat și violează legea».

Având în vedere art. 105 din regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale ;

Considerând că acest articol, stabilind anume cari sunt agenții în drept a face constatările la infracțiunile comise la legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, arată categoric, la al. 4 că, pentru a avea putere legală, constatarea va trebui să fie făcută de cel puțin doi funcționari desemnați de acest articol și cari vor semna împreună procesul-verbal de constatare;

Considerând că, în specie, procesul-verbal de constatarea contravențiunii imputată recurentului Solomon Kaufman este încheiat de un sub-comisar polițienesc, Ion Furduiu, împreună cu Iosef Adelstein, administratorul lui N. Daniel, antreprenorul acciselor comunei Odobești și cu cotarul Avram Brener;

Considerând că nici unul din acești doi oameni ai accisarului, adică nici Iosef Adelstein, nici Avram Brener, nu poate fi considerați ca agenți ai acciselor, funcționari în sensul legii, și singurul fapt că au fost recunoscuți de Primărie, primul ca administrator al accisarului și secundul ca cotar al lui, nu-i poate învesti cu caracterul de funcționari publici, condițiune esențială ce cere legea pentru ca să poată instrumenta în constatarea contravențiunilor comise la legea pentru urmărirea, constatarea și perceperea veniturilor comunale;

Considerând că, ast-fel fiind, procesul-verbal de constatarea contravențiunii imputată recurentului rămâne dresat numai de un singur funcționar public, de sub-comisarul polițienesc Ion Furduiu, iar nu de doi funcționari, cum cere legea, și în acest cas, procesul-verbal fiind isbit de nulitate, rău și în mod nelegal s'a întemeiat judele de ocol pe densusul spre a menține condamnarea recurentului la amendă și confiscarea butoanelor la care era condamnat prin decisiunea consiliului comunal;

Că, prin-urmare, motivul de casare sus arătat, devine întemeiat, și așa fiind, cată a se admite recursul;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cele-l'alte mijloace invocate, Curtea, casează, etc.

Curtea de casație, secția II

29 Noembre 1900

Președinția D-lui N. Mandrea, Președinte
Stanca Sandu Efrem și soțul
cu Ionescu Gheorghe

Ordonanță de adjudecare. — Materialul unei case vândut separat de pământ. — Formele vânzării imobiliare. — Presumpțiunea că construcțiile sunt ale proprietarului solului.

Art. 492 Pr. civ., 492 C. civ.

Este nulă vânzarea materialului construcțiunii separată de sol după formele vânzării și-

Cour de cassation, 2^e chambre

29 Novembre 1900

Présidence de M. N. Mandrea, Président
Stanca Sandu Efrem et son
conjoint contre Ionescu Georges

Jugement d'adjudication. — Vente du matériel d'une maison sans le terrain sur lequel elle est construite. — Formes des ventes des immeubles. — Présomption que la construction appartient au propriétaire du sol. — (Art. 492 C. Pr. civ.; 514 Pr. Genève; 492 C. civ.; 553 C. fr.)

Est nulle la vente du matériel d'une construction, détachée du sol et d'après les formes des ven-

lites immobiliare, când acele construcțiuni aparțin altuia de cât proprietarului solului și ordonanța de adjudecare intervenită într-o asemenea vânzare este casabilă.

tes forcées des immeubles, si la construction appartient à un autre qu'un propriétaire du fonds; le jugement d'adjudication, rendu sur une pareille vente, est susceptible d'être cassé.

Decisiunea 279/900. Casată ordonanța de adjudecare a trib. Dolj, secția comercială și de notariat No. 5001/900 în urma recursului făcut de Stanca Sandu Efrem în proces cu Ionescu Gheorghe.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier Pherekyde;

Pe d. avocat Rosenthal în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d. avocat Moșoiu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 371 și 492 pr. civ. comb. cu art. 492, 493 și 494 C. c. și exces de putere. Tribunalul după cererea creditorului soțului meu, care n'are nici un titlu contra mea, vinde materialul din care s'a construit casa pe locul meu, cum se recunoaște de însuși creditorul. Procedând ast-fel tribunalul violează sus citatele articole din Codul civil după care orî-ce construcție făcută asupra unui loc e presumată a proprietarului locului, care, când s'ar dovedi că clădirea s'a făcut în specie are a'l despăgubi de valoarea materialului în modul arătat în zisele texte, mai violează și art. 492 Pr. civ. și 371 Pr. civ. de oare-ce o expropriază fără a avea vre-un titlu contra mea și comite un exces de putere».

Având în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului;

Considerând că se constată din lucrările aflate în dosar că pârâțul G. Ionescu, având a primi de la soțul recurentei suma de 600 lei în virtutea unui înscris investit cu formula executorie, tribunalul Dolj a dispus după cum se ceruse, vânzarea silită a materialului din care era construită o casă a debitorului, adjudecând definitiv acest material asupra pârâțului cu prețul de 700 lei;

Considerând că necontestat fiind că terenul pe care imobilul pus în vânzare, era construit, aparținea recurentei, fapte ce de alt-fel se recunoaște de însuși creditorul, presumpțiunea este că construcțiunea după densusul conf. art. 492 Codul civil, aparține proprietarului aceluși teren; în specie recurentei;

Considerând afară de aceasta că nu se poate dispune vânzarea materialului după formele și regulile urmării imobiliare întu cât fiind vorba numai de material de construcție, ele ca lucruri mobile nu puteau fi vândute după formele prescrise de Pr. civilă pentru vânzarea silită a unui imobil;

Că ast-fel fiind, din toate aceste puncte de vedere, vânzarea efectuată de către tribunal fiind nulă ordonanța de adjudecare este casabilă.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Observație. — După cât vedem, decizia de mai sus pune în principiu că materialul unei construcțiuni separat de sol nu poate fi vândut conform regulilor edictate, de legiuitor pentru vânzările imobiliare. Soluțiunea este juridică, pentru că materialul din care se compune o construcțiune, din imobil ce era, devine mobil prin deslipirea sa de pământ. Tot în baza acestor principii s'a decis, cu drept cuvânt, că vânzarea unui imobil spre a fi dărâmat cu scop ca cumpărătorul să-și ia acel material, constituie o vânzare mobilă, iar nu imobiliară (Cpr. Cas. fr. *Dreptul* din 1886, No. 25), chiar dacă materialul provenit din dărâmare ar urma a servi la o nouă construcție, pentru că, în acest contract, clădirea nu se mai consideră ca alipită pământului, ci din contră ca urmând a fi deslipită de pământ. Laurent, V, 422, 426. Tot ast-fel, vânzarea unei păduri spre a fi tăată, a unei mine spre a fi exploatată, a unei livezi pentru a se culege fructele, etc., este tot mobilă. Cpr. Laurent, V, 427, 428. Demolombe, IX. 160. Trib. Râmnicu-Sărat. *Dreptul* din 1884, No. 4. Cas. rom. *Dreptul* din 1899, No. 55 și *Curierul Judiciar* din 1899, No. 23. Curtea Iași. *Curierul Judiciar* din 1898, No. 36. Cpr. Cas. fr. D. P. 1899. 1. 246 și Dim. Alexandresco, *Dreptul civil român*, II, p. 384, nota 2.

De asemenea, materialurile deslipite de clădire pentru cauză de reparație și în scop de a fi puse la loc, își perd calitatea lor imobiliară ce o dobândise prin încorporațiune și redobândesc prima lor calitate de mobile până la noua lor încorporațiune, pentru că, încetând cauza, trebuie să înceteze și efectele. Aceste materialuri n'ar putea păstra calitatea lor imobiliară de cât în puterea unei ficțiuni, pe care însă legiuitorul n'a admis-o. Laurent, V, 422. — *Contră*. Demolombe, IX, 141. Valette, *Propriété*, p. 46. Această din urmă soluție era admisă și în dreptul roman: *Ea quæ ex ædificio detracta sunt, ut reponantur, ædificii sunt* (L. 17, § 10, Dig., 19, 1 *De actionibus empti et venditi*).

Tribunalul comercial Ilfov

19 Decembre 1900

Președinția D-lui D. Florescu, Președinte
L. Trotry-Latouche cu Ministerul de resbel și Lazăr Lăzărescu

Poprire în mâna terților. — Contestatie. — Lipsa de interes. Teama unei repetiții viitoare din partea terțului nu constituie un interes actual. — Art. 907 și 908 C. comercial.

Pentru ca cine-va să poată sta valabil în justiție trebuie să aibă un interes legitim și serios, iar când acel interes e bănesc trebuie să fie și actual. În consecință este inadmisibilă, ca lipsită de interes, contestația făcută de debitor la o poprire a creditorului său în mâna unui terțiu debitor al contestatoremui când acesta a ridicat deja sumele poprite fie chiar în urma poprirei și nu poate pretinde că teama unei repetițiuni viitoare din partea terțului poprit, constituie pentru dânsul un interes actual, legitim și serios.

S'a ascultat: d-nii avocați M. Mitileneu și Henry Catargi din partea contestatoremui L. Trotry Latouche în susținerea contestației, d. avocat Suțu din partea Ministerului de resbel, ceru scoaterea ministerului din proces, precum și d. avocat Aurel Ilescu și I. N. Cesărescu din partea intimatului L. Lăzărescu care cer respingerea contestației.

Tribunalul,

Având în vedere contestația făcută de L. Trotry Latouche la 20 Octombrie 1900 prin petiția înregistrată la No. 21203/900, contra poprirei efectuată în mâinile Ministerului de resbel prin procesul verbal din 9 Septembrie 1900, după cererea lui Lazăr Lăzărescu;

Având în vedere discuțiunile urmate în ședință, actele din dosar, cele depuse de părți și concluziunile scrise date în această afacere;

Având în vedere că contestatoremui tinde la desființarea poprirei ca fiind nulă, pentru că a fost încuviințată fără prezentarea vre-unui titlu și fără dare de cauțiune, cu călcarea disp. art. 907 și 908 C. com.;

Având în vedere finele de neprimire a acestei contestațiuni, ridicată de intimatul Lazăr Lăzărescu, care cere respingerea ei, ca fiind lipsită de interes, pe cât timp sumele poprite de Lăzărescu au fost deja liberate de Minister lui Trotry Latouche;

Având în vedere că prin sentința comercială cu No. 1951/900 Lucien Trotry Latouche comerciant din Paris, a fost condamnat să plătească lui Lazăr Lăzărescu 6000 lei derivând dintr-o comandă a unui aparat extingtor, sistem «maucher», făcut Ministerului de resbel din România; că fiind pendinte procesul în apel, Lazăr

Tribunal de commerce de Bucarest

19 Decembre 1900

Présidence de M. D. Florescu, Président
L. Trotry-Latouche contre Ministère de la guerre et Lazare Lazarescu

Saisie-arrêt. — Contestation — Défaut d'intérêt. — La crainte d'une répétition éventuelle de la part du tiers ne constitue pas un intérêt actuel. — Art. 907 et 908 du Code de commerce.

Pour pouvoir valablement ester en justice il faut y avoir un intérêt légitime et sérieux, et, de plus, un intérêt actuel, si une question d'argent est en jeu. Est, par conséquent, inadmissible, faute d'intérêt, la contestation d'un débiteur à la saisie-arrêt pratiquée par son créancier entre les mains d'un tiers, débiteur du premier, s'il est prouvé qu'il a touché les sommes saisies, même après la saisie-arrêt; la crainte qu'il aurait d'une répétition éventuelle de la part du tiers saisi, ne saurait constituer, pour lui, un intérêt actuel, légitime et sérieux.

Lăzărescu, în temeiul sentinței date a cerut poprirea unei sume de 6000 lei, plus 100 lei cheltueli de judecată, din sumele ce se cuveneau a se plăti de Minister lui Trotry Latouche, poprire încuviințată prin ordonanța No. 17817/900 și efectuată de portărelul I. S. Codreanu în ziua de 9 Septembrie 1900; că la primirea din partea Ministerului a procesului-verbal de poprire, prin ordonanța No. 978/900, se încuviințase de Minister plata sumei de 10000 lei lui Trotry Latouche care i s'a și liberat de Ministerul de finance ;

Considerând că dacă legiuitorul prin art. 907 și 908 C. com. admite a se face popriră și sequestre prin tribunalul de comerț aceasta este o excepțiune la dreptul comun, o inovațiune a legiuitorului român și ca atare de drept strict și nu se poate trece peste formalitățile precise dintre aceste articole, nici întinde prin analogie la alte cazuri, de cât cele prevăzute într'însele;

Considerând că pentru ca instanțele judecătorești să se poată valabil pronunța asupra unei acțiuni, se cere ca pe lângă un obiect determinat în cerere, o contestație a unui drept între două sau mai multe persoane ; că partea care reclamă să aibă un legitim și serios interes de a exercita acțiunea sa, și când este în cestiune un interes bănesc, acel interes să fie actual și în fine ca deusa să aibă exercițiul acelei acțiuni ;

Având în vedere că pe cât timp se constată că sumele poprite se află deja liberate, este indeferent, pentru contestator, care pretinde că liberarea este făcută în mod legal, dacă da sau nu poprirea există și cum nu justifică depunerea sumelor pentru readucerea la starea de fapt anterioară plății făcute de Minister, nu se poate concepe interesul ce dânsul are la această contestațiune; că de asemenea singura eventualitate a unei condamnări la repetiția sumelor către Minister, când dânsul s'a crezut în drept a primi aceste sume asemenea nu poate justifica un interes actual pentru dânsul la facerea acestei contestațiuni ;

Considerând că ca atare incidentul ridicat de intimatul Lazăr Lăzărescu, este întemeiat și cată a fi admis ;

Pentru aceste motive, trib., respinge contestația, etc.
(ss) D. Florescu, G. M. Vlasto.

Tribunalul județului Botoșani

Ca instanța de recurs

24 Ianuarie 1901

Președinția D-lui I. Ciulef, Președinte
Heinic Leizer Haim cu Constantin Boldescu

Regulamentul pentru privighierea sanitară a alimentelor din 1895.—Art. 160 din acest regulament. — Legea sanitară art. 175. — Abrogarea dispozițiilor penale ce prevăd o pedeapsă mai mică.—Art. 389, al. 12 C. penal.—Incompetența judecătorului de ocol — Art. 69 și 71 legea jud. de pace.

Tribunal du district de Botoshani

Constitué en instance de cassation

24 Janvier 1901

Présidence de M. J. Ciulef, Président
Heinic Leizer Haim contre
Constantin Boldesco

Règlement de 1895 relatif à la surveillance sanitaire des denrées alimentaires.—Art. 160 dudit Règlement. — Art. 175 de la loi sanitaire.—Abrogation des dispositions pénales qui prescrivent une peine inférieure.—Art. 389, 12-e alinéa du Code pénal (475, 14-e alinéa français).—Incompétence du juge de paix.—Art. 69 et 71 de la loi des justices de paix.

De și faptul vinderei unor alimente stricate este prevăzut de art. 389 al. 12 C. penal, totuși pedeapsa ce trebuie aplicată este aceea prevăzută de art. 175 din legea sanitară, conform art. 160 din regulamentul pentru privighierea sanitară a alimentelor din 1895. Și această pedeapsă fiind mai mare de cât cea prevăzută de art. 389 al. 12 C. penal escede competența judecătorului de pace în această materie, competența limitată de art. 69 și 71 din legea judecătorilor de pace. În consecință judecătorul care ar aplica art. 389 al. 12, pronunță o hotărîre casabilă.

Conformément à l'art. 160 du règlement de 1895 relatif à la surveillance sanitaire des denrées alimentaires, la vente des denrées alimentaires corrompues, bien qu'elle entre dans les prévisions de l'art. 389, 12-e alinéa du Code pénal, est punissable selon l'art. 175 de la loi sanitaire. La pénalité prescrite par ce dernier article étant supérieure à celle prescrite par l'art. 389, 12-e alinéa du Code pénal, cette matière n'est pas de la compétence du juge de paix, laquelle est limitée par les art. 69 et 71 de la loi des justices de paix. En conséquence le juge de paix qui en cette matière ferait l'application de l'art. 389, 12-e alinéa, rendrait un jugement susceptible d'être cassé.

S'a ascultat : d-l avocat Ramiro Savinescu din partea recurentului în desvoltarea motivelor de recurs, cerând casarea cărței de judecată No. 501/900 și pe d-l substituit de procuror C. Romano în concludsiuni.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere recursul făcut de Heinic Leizer Haim din Târgul Bucecea contra cărței de judecată sub No. 501/900 al d-lui judec al ocolului Bucecea prin care este condamnat la zece lei amendă în folosul comunei Târgul Bucecea pentru faptul de contravențiune, prevăzută și pedepsită de art. 389 al. 12 din Codul penal;

Având în vedere că motivele recursului sunt : 1) Judecătorul de ocol nu putea fi sesizat prin cererea reclamantului care nu s'a constituit parte civilă în sensul arătat de art. 141 al. 7 din procedura penală ; 2) Judecătorul de ocol era incompetent de oare ce faptul imputat constituie o contravenție la legea sanitară.

În ce privește al doilea motiv :

Având în vedere că reclamantul prin cererea introductivă se plînge contra recurentului că i-a vîndut niște caș plin de vermi, că de și acest fapt constituie unul din casurile prevăzute de art. 389 al. 12 din Codul penal, însă acest articol este abrogat prin art. 160 din regulamentul pentru privighierea sanitară a alimentelor din 1895 care decide că sunt pasibile de penalitățile prevăzute de art. 175 din legea sanitară toate faptele care sunt o contravenție la acel regulament și pentru care Codul penal nu edictează o pedeapsă mai mare, că față de acest text judecătorul de ocol nu era competent de a judeca faptul întru cât contravențiunile la legea sanitară sunt de competența în prima instanță a tribunalelor de județe ;

Că prin urmare judecătorul de ocol însușindu-și o competență pe care nu o avea a violat dispozițiunile art. 69 și 71 din legea judecătorilor de pace care le indică și limitează competența și a pronunțat o carte de judecată casabilă ;

Având în vedere că întru cât al 2-lea motiv de recurs e fondat, tribunalul găsește inutil a mai examina primul motiv.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de

ședință, Corneliu Botez, de acord cu concludsiunile d-lui substituit de procuror C. Romano ;

Hotărăște :

Casează cartea de judecată No. 501/900 dată de d-l judecător de pace al ocolului Bucecea ca și cum n'ar mai avea nici o ființă. Declină competența d-lui judecător de ocol, și dispune trimiterea dosarului afacerii d-lui procuror spre a sesiza cu rechizițiunii directe tribunalul conform art. 175 din legea sanitară.

(ss) M. I. Ciulei, C. Botez, I. Pârvulescu.

Tribunalul județului Bacău

21 Decembre 1900

Președinția D-lui T. Aronovici, Președinte Iunius Leca cu Eudoxia Leca

Acțiune în revendicare. — Legiuirea Calimach. — Condițiunile vânzării după această legiuire. — § 1412 și 1413 Cod Calimach. — Tradițiunea lucrului. — § 416, 570 și 576 C. Calimach. — Publicitatea actelor de vânzare. — § 577 C. Calimach. — Act neexistent. — Inceput de dovadă scrisă. — Prescripțiunea de 30 ani. — Art. 1890 C. civ.

1. Una din condițiunile esențiale ale vânzării imobiliare sub legiuirea Calimach pe lângă buna învoire a părților, prețul cumpărării și negociabilitatea lucrului, este ca imobilul să fie și trădat cumpărătorului ; și această tradițiune consistă în darea în stăpânire a imobilului împreună cu documentele vechi și noi, aceste din urmă supuse unor măsurii foarte întinse de publicitate.

2. Actul prin care nu se indică nici preț, nici întinderea obiectului, nici dacă e cu totul gratuit sau cu titlu oneros, nu poate servi nici ca act de vânzare, nici ca act de donațiune și nici se poate zice că este un început de dovadă scrisă care să legitimeze proba cu martori, fiind că este inexistent.

3. Numai o posesiune continuă publică și neîntreruptă duce la prescripțiunea de 30 ani pentru dobândirea proprietății.

Tribunal du District de Bacau

21 Decembre 1900

Présidence de M. T. Aronovici, Président Iunius Leca C. Eudoxie Leca

Demande en revendication. — Législation de Calimach. — Sous quelles conditions la vente était parfaite d'après cette législation. — § 1412 et 1413 du Code de Calimach. — Tradition de la chose vendue. — § 416, 570 et 576 du Code de Calimach. — Publicité des actes de vente. — § 577 du Code de Calimach. — Acte inexistent. — Commencement de preuve par écrit. — Prescription trentenaire. — Art. 1890 du Code civil (2262 français).

1. Dans la législation de Calimach, toute vente d'immeuble, pour être parfaite, devait réunir, à la condition de l'accord des parties sur la chose et le prix et l'existence dans le commerce de la chose, celle de la tradition de l'immeuble entre les mains de l'acquéreur. Cette tradition consistait en la mise en possession effective de l'immeuble et en la délivrance des titres des propriétés tant anciens que nouveaux, suivies de certaines mesures de publicité fort étendues.

2. L'acte, dans lequel il n'est fait mention ni du prix de la vente, ni de l'étendue de l'objet, ni du caractère gratuit ou onéreux de la convention, étant inexistent, ne peut être considéré ni comme un acte de vente, ou de donation, ni comme un commencement de preuve par écrit qui puisse rendre admissible la preuve par témoins.

3. Pour pouvoir acquérir la propriété par la prescription trentenaire, il faut une possession continue, publique et ininterrompue.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Iunius Leca prin petițiunea înregistrată la No. 11080 din 11 Iunie 1897 contra mamei sale, d-na Eudoxia Leca, văduvă având de obiect a revendica din mâinile ei o porțiune din moșia Bogdănești din județul Bacău, ca succesiune rămasă pe urma defunctului său părinte Enache Leca și fost soț al părâtei, în întindere de 251 fălci, cari se dețin de către părâta, cerând a fi obligată a'i preda această porțiune de moșie, cu venitul și cheltueli de judecată ;

Având în vedere că, în cursul instanței, s'a făcut următoarele intervențiuni :

I. Prima societate de credit funciar rural din București, prin petițiunea adresată acestui Tribunal la 11 Septembrie 1897, a făcut intervențiune contra acțiunii reclamantului Iunius Leca, în calitate de creditor ipotecar în primul rang asupra moșiei Bogdănești, având de obiect conservarea acestui drept ;

II. Frații Samuel și Maier Weisengrün din Iași, prin petițiunea înreg. la No. 16748 din 2 Septembrie 1897 și Maria Leca, văduvă, domiciliată în comuna Moinești prin petițiune reg. la No. 16477 din 30 August 1897, au făcut intervențiunii la acțiunea d-lui Iunius Leca având de obiect conservarea drepturilor lor de creditor ipotecar asupra moșiei Bogdănești, proprietatea părâtei Evdochia Leca, apărând dreptul acesteia de proprietară ; și

III. Dimitrie Leca, prin petițiunea înreg. la No. 26138 din 16 Noembrie 1900, a făcut și d-sa intervențiune la acțiunea d-lui Iunius Leca, având același obiect ca acțiunea reclamantului, ca, în calitate de fiu al defunctului Enache Leca, să revendice din mâinile părâtei partea din moșia Bogdănești de 251 fălci ;

Având în vedere că, în ce privește intervențiunea făcută de prima societate de credit funciar român din București, din jurnalul tribunalului No. 7520 din 2 Septembrie 1897, se constată că această societate și-a retras intervențiunea sa, recunoscându-se de bună ipoteca creditului funciar de 90000 lei, înscrisă asupra moșiei Bogdănești, proprietatea d-nei Evdochia Leca, despre care tribunalul luând act, reprezentantul creditului s'a retras din instanță.

În ce privește acțiunea principală a d-lui Iunius Leca și intervențiunea d-lui D. I. Leca :

Având în vedere că ambii își întemeiază acțiunea lor în revendicarea moșiei Bogdănești, în contra d-nei Evdochia Leca, prin următoarele probe : 1) mai multe copii de pe niște lucrări ale comisiunii instituite conform legii rurale din 1864 pentru împroprietărirea clăcașilor, pe o hartă a inginerului delegat cu delimitarea locurilor cuvenite clăcașilor de pe moșia Bogdănești, precum și pe o copie a decisiunii Curței de apel din Focșani din care se constată că la 1864, locuitorii clăcași de pe moșia Bogdănești, proprietatea defunctului Șerban Boteanu, autorul intimatei Evdochia Leca, pretinzând a li se da o întindere mai mare de fălci, conform legii rurale, n'au fost împroprietăriți pe acea moșie, de cât într'o întindere limitată, de oare-ce s'ar fi recunoscut cu acea ocaziune că moșia Bogdănești nu aparțineă întreagă lui Șerban Boteanu,

ci o parte, și anume porțiunea ce azi se revendică, ar fi trecut în proprietatea defunctului Enache Leca, autorul reclamanților ; 2) un înscris din 4 Ianuarie 1864, prin care Șerban Boteanu recunoaște în josul unei declarațiuni a fratelui său G. Boteanu, că ipoteca de 2000 galbeni, pe care cel dintâi o luă asuprași a o achita din moșia Bogdănești, urmează a se achita de Enache Leca, către care a trecut moșia Bogdănești ; 3) în mod subsidiar, proba cu martori pentru a stabili că defunctul Enache Leca a cumpărat cu act în regulă moșia Bogdănești, a numărat prețul și a stăpânit-o ca proprietar, — asemenea probă fiind admisibilă conform § 1176 Codul Calimach, după care vânzările în genere se puteau dovedi cu martori. În fine, invoacă prescripțiunea de 30 ani, fiind-că moșia s'ar fi continuat a se stăpâni de la 1876, data morții tatălui lor și până azi, parte prin mama lor, tutricea legală în timpul minorității, și de la majoritate prin ei însuși ;

Având în vedere combaterile făcute de părții intervenienți, cum că actele exhibate de reclamanți nu sunt de natură a dovedi proprietatea moșiei ce se revendică, căci în ce privește lucrările de împroprietărirea clăcașilor de pe moșia Bogdănești, opozabile în tot cazul acelor locuitori pentru drepturile ce le constată, nu judecă raporturile de drepturi dintre Șerban Boteanu și Enache Leca, relativ la proprietatea moșiei Bogdănești. În privința înscrisului din 1864, acesta n'are caracterul unei vânzări-cumpărări, întru cât nu arată nici preț și nici natura convențiunei, și mai mult de cât atâta, fiind vorba de vânzare de imobile, ea nu se putea face, conform legiuirei Calimach, de cât prin înscris în regulă, întărit de autoritatea în drept, și constatându-se tot în acest mod și tradițiunea către cumpărător ; că proba testimonială nu poate fi admisibilă pentru dovedirea vânzării-cumpărării a unui imobil și nici prescripțiunea achisitivă de 30 ani, fiind stabilit prin acte incontestabile că imobilul nici o dată n'a eșit din patrimoniul lui Șerban Boteanu, și la moartea acestuia a trecut prin succesiune, ficel sale Evdochia Leca, care în asemenea calitate l'a grevât cu ipotecă către creditul funciar, către ei intervenienți, și chiar către reclamanții Iunius Leca.

Analizând validitatea actelor prezentate de reclamanți pentru dovedirea acțiunii lor.

1. În ce privește lucrărilor de împroprietărirea locuitorilor clăcași din 1864 pe moșia Bogdănești :

Considerând că comisiunile de împroprietărire din 1864 n'aveau altă cădere de cât a desemna și delimita pământurile cuvenite clăcașilor în raport cu întinderea moșiilor pe cari au făcut clacă ; că în cas de contestații dintre părți relativ la aplicarea legii rurale din 1864, decisiunile lor nu forma un titlu definitiv de cât numai față cu părțile cari au luat parte la judecată și nici cum nu prejudicau drepturile de proprietate ale altor persoane cari nu interveniseră în acele contestațiuni ; Că prin urmare întru cât defunctul Enache Leca a fost străin de judecata acelor contestațiuni, e-rezii săi nu pot invoca în favoarea lor beneficiile lucrului judecat, fiind în drept numai părata Evdochia Leca a l'invoca în contra locuitorilor clăcași vizați prin acele hotărâri pentru pământurile ce li s'au dat.

Asemenea decisiunii fiind între alte persoane și pentru altă cauză, nu pot atinge întru nimic drepturile lui Șerban Boteanu, autorul intimatei, asupra moșiei Bogdănești, dacă reclamanții nu pot dovedi prin alte titluri legale că ea ar fi trecut în proprietatea tatălui lor ;

2. În ce privește înscrisul lui Șerban Boteanu din 24 Ianuarie 1864, prin care declară, că moșia Bogdănești ar fi trecut-o lui Enache Leca :

Considerând că ar rezulta din acest act că moșia Bogdănești aparținea indivis fraților Șerban și George Boteanu și fiind grevată cu sarcina de 2000 galbeni, au convenit între ei ca această moșie să rămână întregă a lui Șerban Boteanu cu obligație a plăti singur acea sarcină ; că la rëndul său acesta declară în josul aranjamentului de mai sus că «moșia Bogdănești a trecut-o ginerelui său Enache Leca, privindul pe acesta plata datoriei de 2000 galbeni», fără ca să indice nici prețul, nici întinderea moșiei, și nici modul prin care ar fi trecut-o către Enache Leca ; Că deci rămâne a se examina în drept dacă asemenea înscris particular conform legiuirei sub care s'a făcut, poate constata vânzarea cum se susține de reclamanți, și dacă a fost de natură a transmite către autorul lor proprietatea moșiei Bogdănești ;

Considerând că sub imperiul Codului Calimach pentru ca o vânzare să fi fost perfectă, se cereau conform § 1413 următoarele condițiuni : a) buna învoire a ambelor părți ; b) lucrul de vândut să fie în comerț, și c) prețul cumpărării. Când însă e vorba de imobile, proprietatea nu e efectiv transmisă fără formalitatea tradițiunei, ceia-ce rezultă din dispozițiunile § 416, 570, 576, 1412 și 1413, după care singurul titlu nu dă nici o proprietate asupra lucrului vândut până când nu era urmat și de legiuita trădare și primire, așa că până în momentul tradițiunei, vânzătorul păstrează proprietatea imobilului vândut și cumpărătorul proprietatea prețului tocmit ; că tradițiunea consistă în darea în stăpânire a imobilului dinpreună și cu a documentelor vechi și altor noi, aceste din urmă întărite de judecător (§ 577) ; că apoi sobornicescul brisov prin § 5-8 și regulamentul organic prin § 3, regulează modul întăririi actelor de vânzare a nemiscătoarelor, prescriind a se face publicațiunii de 6 luni pentru deșteptarea celor interesați, după care, nevinduse contestațiuni, actele se întăreau definitiv de divanurile respective ;

Considerând că înscrisul lui Șerban Boteanu, nu întrunește nici una din condițiunile convențiunei de vânzare, căci nu arată prețul și nici consimțimentul ambelor părți asupra naturei tocmelei, dar afară de aceasta, nici nu se constată a se fi făcut formalitățile tradițiunei și aceasta prin acte întărite conform legiuirei Calimach ; că, ast-fel fiind acel înscris ne întrunind elementele esențiale al unei vânzării, e un titlu și neexistent, și ca atare nu poate servi atât ca început de dovadă scrisă pentru a fi complectată cu martori, cât și pentru dobândirea proprietății prin usucapiune ;

3. Considerând că în ultimul loc reclamanții invoacă proba testimonială pentru a dovedi posesiunea cu bună credință a imobilului timp de 30 ani :

Considerând că pentru ca prescripțiunea de 30 ani

să conducă la dobândirea proprietății unui imobil, se cere o posesiune cu bună credință, publică, continuă și neîntreruptă în tot timpul cerut pentru a prescrie; că admitând că Enache Leca, autorul reclamantului, ar fi avut stăpânirea imobilului până la 1876 data încetării sale din viață, de la această epocă încoace însă se constată prin o serie de acte publice și incontestabile că Evdochia Leca, în calitate de legatară universală, a defunctului său părinte Șerban Boteanu, a stăpânit moșia Bogdănești sub nume de proprietară, probă diferitele acte de ipotecă pe cari le-a constituit în favoarea Creditului funciar rural, a intervențiilor și a însuși reclamantului Iunius Leca, începând de la 1890;

Că apoi singur reclamantul ajuns la majoritate a recunoscut în mod implicit moșia Bogdănești ca proprietate exclusivă a mamei sale, acceptând ca donațiune o parte din acest imobil în care a și făcut asigurarea dotei soției sale; că, prin urmare, întru cât din toate aceste acte rezultă că intimata a stăpânit imobilul pentru sine, chiar dacă mai înainte s'ar fi posedat de părintele său cu titlu precar, această posesiune însă s'a convertit în urmă în utilă prin transmiterea succesiunii imobilului, în persoana intimatelor; că, până la proba contrară, presumpțiunea bune credințe e în favoarea intimatelor, căci cu nimic nu s'a dovedit că ea, continuând stăpânirea imobilului, ar fi fost de rea credință (art. 1858 al. 4, Cod. civ.);

Că, în tot cazul, dacă Enache Leca și Șerban Boteanu ar fi avut stăpânirea moșiei până la moartea sa, reclamantului 'iar fi fost lesne să stabilească acest fapt, cel puțin prin chitanța de foncieră și inventariul avere, rămasă pe urma defunctului său părinte; altminterlea toate presumpțiunile sunt pentru intimată, că acea stăpânire exercitată de Enache Leca, dacă a avut loc, a fost cu titlu de girant al averii soției sale venită de la părintele acesteia Șerban Boteanu; că deci, și dovada prescripțiunii de 30 ani trebuie respinsă, fiind combătută prin alte probe indiscutabile.

Pentru aceste motive redactate de d. președinte, respinge reclamațiunea lui Iunius Leca, și admite intervențiunea fraților Veisengrün și Maria Leca.

(ss) T. Aronovici, G. Nicolescu, Dionisie Ionescu.

JURISPRUDENȚA STRAINA
(JURISPRUDENCE ÉTRANGÈRE)

Tribunalul superior din München
11 Martie 1898

Tribunal Supérieur de München
11 Mars 1898

Străin.—Divorț.—Hotărâre.—
Paza copiilor.—Domiciliu.—
Legea aplicabilă în specie este
acea a domiciliului soților.

Etrangers.—Divorce.—Juge-
ment.—Garde des enfants.—
Domicile.—Loi applicable.—Loi
du domicile.

Dreptul soților despărțiți rela-
tive la paza, îngrijirea și creș-
terea copiilor lor se determină
după legea țării în care soții
'și aveau domiciliul lor în mo-
mentul despărțeniei; de unde
rezultă că aceste drepturi nu pot
fi modificate prin schimbarea do-
miliului unuia din ei.

Les droits des époux divorcés
relativement à la garde de leurs
enfants sont réglés par la loi du
pays où ces époux avaient leur
domicile au moment du divorce.
Ces droits ne peuvent être
modifiés par un changement de
domicile de la part de l'un des
époux.

Căsătoria contractată dintre soții R... din Manheim, a fost desfăcută prin divorț după cererea femeii, conform art. 231 C. civ., (212 C. rom.). Aceasta din urmă, căreia se încredinșase copilul născut din căsătorie, prin aplicarea art. 302 C. civ. (282 C. rom.), 'și-a stabilit domiciliul în Fuerth (Bavaria), unde a și contractat o nouă căsătorie. Nu mult după aceasta, primul ei bărbat s'a prezentat înaintea tribunalului din acest oraș, cerând ca copilul să'i fie încredințat lui, pentru că era în o vârstă destul de înaintată și pentru că art. 302 C. civ. (282 Cod rom.) nu'și primește aplicare în Bavaria. Această cerere era în principiu admisibilă, pentru că măsurile provisorii ordonate de tribunal în privința creșterii și educațiunii copiilor sunt tot-d'auna revocabile, de vreme ce nu dobândesc nici o dată puterea lucrului judecat. Cpr. C. Rouen. D. P. 1900. 2. 287. Pretențiunea contrară a femeii a fost însă primită și trib. de prima instanță din München a respins apelul tatălui. Acesta interjectând un nou apel înaintea trib. superior din München, acest trib. a pronunțat următoarea decizie:

Decisie,

Tribunalul;—Căsătoria soților a fost desfăcută, pe când soții 'și aveau domiciliul în o țară cărmuită de Codul civil francez. Prin urmare, acest Cod trebuie să determine dreptul părinților relativ la paza și îngrijirea copiilor lor și relativ la creșterea lor, fie că aceste drepturi se referă la constituirea familiei, fie că ele se consideră ca un efect al hotărârii care a admis divorțul. Părțile fiind în momentul pronunțării divorțului cărmuite de legea locului domiciliului lor, schimbarea posterioară de domiciliu a unui din soți nu poate să aducă nici o daună celui-l'alt, etc.

(Din Sirey, 1898, 4, p. 6).

Observație.—Soluția admisă de tribunalul din München este conformă vechei școale germane, după care efectele divorțului erau cărmuite de legea domiciliului soților. Vezi în acest sens, pe lângă decizia suscitată a trib. din München, trib. Imperiului (*J. Clunet*, 1884, p. 307 și anul 1893, p. 599—601); trib. regional superior din Hamburg (*J. Clunet*, anul 1897, p. 388, 389); trib. regional superior din Iena (*J. Clunet*, anul 1897, p. 179). Cpr. în acelaș sens, Schäffner, *Entwicklung des internat. Privatrechts*, § 124, p. 159; Derenburg, *Lehrbuch des preussischen Privatrechts*, III, § 4 (ed. a 3-a). Von Bar, *Theorie und Praxis des internat. Privatrechts*, I, § 173 (ed. a 2-a); Wächter, *Archiv für civilistische Praxis*, XXV, p. 187; Savigny, *System des heut. römischen Rechts*, VIII, § 379, p. 337 din ed. germană (Berlin, 1849), și p. 333 din traducerea Guenoux, etc. Școala franceză decide însă cu drept cuvânt că efectele divorțului, ca și capacitatea de a se

despărți, nu se determină după legea domiciliului soților, ci după legea lor națională. Vezi în acest din urmă sens, Laurent, *Dr. internationnal*, V, 138 urm. Vincent et Pénaud, *Dictionn. de dr. internat.*, V^o *Séparation-Divorce*, 72. Pilicier, *Divorce et séparation en dr. internat. privé* (Lausanne, 1887), p. 270. Vraye et Gode, *Divorce et sépar. de corps* (ed. a 2-a, 1887), 920, 933. P. Fiore, *Diritto internazionale*, 116, p. 165 din ed. italiană (Firenze, 1874). Weiss, *Tr. élément. de dr. intern. privé*, p. 530 urm. Rougelot de Lioncourt, *Conflit de législation*, p. 234. Pic, *Mariage et divorce en dr. internat.* (1886), p. 234. Despagnet, *Pr. de droit internat. privé* (ed. a 3-a, 1899), 264, p. 535. Surville et Arthuys, *Cours élément. de dr. internat. privé* (ed. a 3-a, 1899), 300. A. Rolin, *Pr. de dr. internat. privé* (1896), II, 606 urm. Carpentier, *Divorce*, I, 320 și II, 240. Cpr. art. 17 L. de introducere a noului Cod civ. german (*Einführungsgesetz*).

D. Alexandresco

Către cititori

Cu acest număr distribuim abonaților noștri, care au achitat costul abonamentului, tabla materiilor pe anul 1899. Credem că cititorii noștri vor aprecia sacrificiile ce am făcut, dând de astă dată și o tablă pe articole.

Pe luna viitoare vom distribui tot numai abonaților în curent cu plata tabla de materii pe anul 1900, care va eși îndoit de mare, din cauză că în anul trecut, ziarul a apărut de două ori pe săptămână. Cerem ertare cititorilor noștri dacă, din cauze independente de voința noastră, această lucrare n'a putut fi terminată până acum.

Apel către abonații rămași în întârziere cu plata

Urmând a se întocmi socotelile finitului de an, Administrația acestui ziar, face un călduros apel d-lor abonați rămași în restanță cu plata abonamentelor, rugându-i să bine-voiască a-și achita sumele datorite, în cursul acestei săptămâni, direct către Administrația ziarului în București, 6 splaiul Brâncoveanu Voievod, prin

mandat saũ timbre poștale, saũ în mâinele numai a vechilor încasatori autorizați : M. Herișescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.

Am făcut această publicație pentru a evita corespondențe costisitoare și chiar neplăcute pentru unii din domni abonați cari au primit și primesc de foarte mult timp ziarul și cari nu se îndeletnicesc să bine-voiască a ne și plăti, ba unii chiar găsesc de cuviință a trata rău pe încasatorii cari le fac visite spre a cere plata.

Dacă nici în urma acestui apel nu vom fi satisfăcuți, cu regret anunțăm că vom înceta trimiterea ziarului celor răi de plată și le vom publica numele.

BIBLIOGRAFII

A eșit de sub timpar la librăria Larose, 22, Rue Soufflot, Paris, al 4-lea volum
din

Dreptul internațional privat

de

André Weiss

Profesor la facultatea de drept din Paris

Acest volum, care se ocupă de *Conflictul legilor* nu este ultimul al operei savantului profesor. Ne rezervăm dreptul de a face mai târziu o dare de seamă completă despre această interesantă lucrare. De o cam dată anunțăm cu plăcere apariția acestui volum, pe care l'am primit ieri.

— Prețul 12 lei —

TRAITÉ THÉORIQUE & PRATIQUE

DE

Droit International privé

par **ANDRÉ WEISS**

Tome premier. — De la Nationalité.

Tome deuxième. — Le Droit de l'Étranger.

Tome Troisième. — Le Conflit des Lois. — I.

Tome Quatrième. — Le conflit des Lois. — II.

1894—1900, quatre volumes in-8^o parus sur cinq . . . 48 francs

Traité Théorique & Pratique

LA COUR D'ASSISES

par G. FREREJOUAN DU SAINT

Ancien Magistrat, Docteur en Droit, Avocat a la Cour de Paris

1 vol. in-4^o de plus de 300 pages 15 francs.

Ces ouvrages sont en vente à la Librairie Larose (*Société du Recueil Général des lois et des Arrêts*) à Paris

22, Rue Soufflot

M-r Henri Weinberg, représentant de la librairie peut les fournir avec des facilités de paiement. S'adresser à l'Hotel de France à Bucarest ou à Paris, 8, Rue Guy de la Brosse.